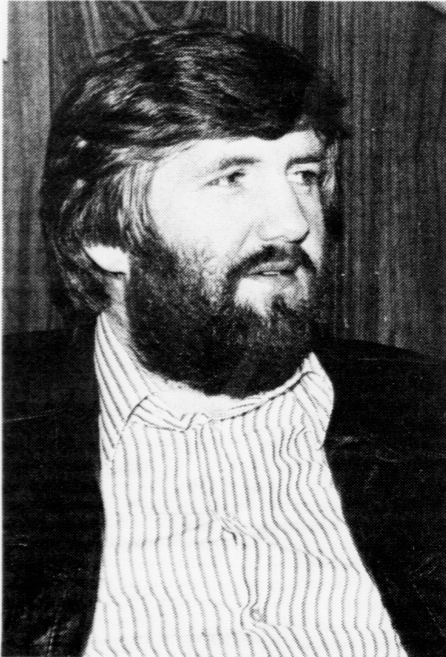

Eisini vit noyðast at leggja um til at fiska í heimasjógv

Mortan Johannesen

— Vit venda nú aftur til spurningin um, hvat feroyingar figgjarliga kunnu fáa burtúr okkara heimasjógv.

árin hevur sum kunnugt verið tann, at strandalondini ikki longur geva øðrum loyvi at veiða, uttan at veiðirættindi aðra staðir verða latin aftur fyri.

Hesi somu strandalond umleggja samstundis av allari orku sin egnu veiðufloata til at fiska í heimasjógv.

Øll vita, at best er at vera óheftur av øðrum og ikki at vera noyðdur at lita á aðrar.

Latið okkum taka Ongland sum dømi. Fyri bert fáum árum síðani var stóðan tann, at hetta land hevði at kalla allan sin fiskifloata á fjarleiðum.

Fjarleiðirnar vóru so at siga teirra einasta álit. Kortini hevur tað eydnast hesum landi at byggja upp ein stóran fiskifloata í heimasjógv. Hetta hava teir gjørt samstundis sum teir hava koyrt skipini hjá øðrum fiskivinnutjóðum, t.d. feroyingum, út.

Soleiðis er stóðan hjá íslendingum, norðmonn-

um og grønlandingum. Allir hava lagt um og stremba eftir, at teirra floti skal gerast so óheftur av fjarleiðum sum møgulegt.

Lita vit nú á okkara egnu fiskivinnuviðurskiptum er stóðan tann, at eisini feroyingar bygdú sína fiskivinnu á fjarleiðir. Eisini vit noyðast at leggja okkara veiðufloata um til at fiska í heimasjógv.

Vit venda nú aftur til spurningin, um hvat feroyingar figgjarliga kunnu fáa burtúr okkara heimasjógv.

Taka vit upsan og ganga út frá, at vit sjálvir kunnu veiða tey umleið 40.000 tonsini, sum í dag verða fiskað av øðrum er myndin henda: At henda nøgd við einum prisi uppá 2,50 pr. kg. gevur 100 miljónir. Av blálongu kunnu vit fiska 10.000 tons, sum við 2,50 kr. pr. kg. geva 25 miljónir. 10.000 tons av kongafiski, sum rationelt tilvirkað eisini kunnu geva ein pris uppá 2,50 pr. kg., og kann kongafiskurin sostatt eisini geva 25 miljónir um árið.

Vert er at leggja merki til, at hetta eru fiskasløg, sum aðrir higartil hava fiskað, og sum vit í framtíðini eiga at fiska.

Hetta var úrtøkan til skip og manning.

Flakavirkini geva í dag

umleið 1 krónu pr. kg. av landaðum fiski í arbeiðsløn, og skuldi hesi 60.000 tonsini sostatt givið umleið 60 miljónir krónur árliga til arbeiðsfólkið á fiskavirkjunum.

Hetta vóru nakrar metingar um, hvat feroysgrunnurin kann geva meira í framtíðini, men vit eiga tó ikki at gloyma, at tað eru leiðir aðrastaðni,

sum vit ikki kunnu vera fyrriuttan. Eg hugsi serliga um Ísland. Til alla lukku fyri okkum, og til rós fyri íslendingar, hava vit varðveitt fiskirættindini undir Íslandi, rættindi sum vit ikki kunnu vera fyrriuttan, og er tað tí at vóna, at vit koma at varðveita tey í framtíðini.

Mortan Johannesen

Rættleiðing til Jákup Mortensen

Í Dimmalætting 28/10-78 skuldsætir Jákup Mortensen, tingmaður fyri sambandsflokkin meg fyri at hava nýtt 55.000 kr. av skattgjaldarans pengum til eina ferð við nøkrum skúlabørnum til Klaksvíkar í fjør.

Til hesa skuldseting havi eg hesa rættleiðing og viðmerking:

Í august í fjør gjørdi Suðuroyar HF-skeið eina projekt-ella lestrarferð til Klaksvíkar. Vit vóru 42 í tali og vóru stóð har norðuri í eina viku.

Endamálið við hesari ferð var góðkent av avvarðandi myndugleikum og úrslitið av ferðini varð sýnt alment fram á Tvøroyri og í Vági við einari framsýning.

Jákup Mortensen skriver, at henda ferð kostaði 55.000 kr.

Tað rætta talið er kr. 25.385

Hetta havi eg í dag fingið váttað frá Føroya Gjaldstovu og grannskoðara landskassans Ólavi Olsen.

Hvadáni Jákup Mortensen hevur hitt talið veit eg ikki, men tað

kann so ikki vera tí, at hann ikki kennir tað rætta talið. Hann hevur jú sitið í tí nevnd, sum kannar almennar roknskapir, so her hevur hann skrivað móti betri vitan.

Eg dugi heldur ikki at siggja, hvi Jákup Mortensen tekur hetta fram í samband við mína politisku áskoðan, sum eg havi lagt fyri dagin í einari grein í Sosialinum, men valla man tað vera av góðvilja fyri Suðuroyar HF-skeiði.

Til endans bert hetta: Jákup Mortensen kann fyri mær gjarna halda áfram við at bróta ta tøgnskyldu hann hevur sum limur í grannskoðaranevndini — bara hann heldur seg til tey røttu tøluni, tí vit á Suðuroyar HF-skeiði hava einki at krógva í so máta.

Alt hitt tú skriver havi eg ongar viðmerkingar til — tað talar fyri seg sjálf og er heilt í tráð við tað valstrið, sambandsflokkurin hevur fært tey seinastu fyra árin.

Tvøroyri 30/10-78

Jóannes Dalsgaard

Sum onkur kanska minnist, hevði eg í vár nakrar hugleiðingar um, hvat Føroyagrunnurin kann mestast at geva av øðrum fiskasløgum enn tosni og hýsu.

Hugsað varð um upsa, blálongu og kongafisk.

Í hesi grein skal eg

royna at gera nakrar metingar um, hvat hesi nevndu fiskasløg kunnu koma at geva í úrtøku, um ein skilgæddur fiskivinnupolitikkur verður furdur.

Men fyrst nøkur orð um tær broyttu fyrirreytirnar fyri fiskiskapi feroyinga.

Gongdin tey seinastu

Løgman svalevni Sambandsflokksins

Tað er ikki eiti á, sum Eli Nolsøe, fyrrv. fiskimálaráðharri sambandsflokksins, leikar í í Dimmalætting týsdagin 24. oktober, hvar hann heilt og aldeilis avsetir lögmann og setur seg sjálfan í lögmanessessin.

Men tað skal Eli vita, at ikki eru allir sambandsmenn samdir við hann, tí meira enn ein framstandandi sambandsmaður hevur ynski og vónir um at siggja sama lögmann aftur í Tinganesi eftir valið, um enn sum lögmann fyri aðrari samgongu enn seg eitt sindur, tí hvørki Atla Dam ella Jákupi Lindenskov røkkur hann stórt meira enn til knøini sum politikkar. Hetta

veit Eli eisini.

Álíkavæl, verið mær langt frá at skira ein fyrrv. landsstýrismann sum nakran politiskan vott. Eli man ikki vera vánaligari politikkar enn sambandsmenn flestir, og so er hann hampamaður eisini. Men nakað lögmansevni — nei, tað eru vist øll samd um, at tað er hann ikki!

Hetta við at bera kuffertið hjá lögmanni, hevur Atli valla nakrantíð sagt um Eli Nolsøe. Harafurtur móti er mær sagt, at Eli á valfundi í Klaksvík fyri seinasta lögtingsval segði, at Atli Dam bert hevði havt ta uppgávu at bera taskuna hjá Eli, meðan Eli hevði avrikað tey politisku avrekverkinu uttanlands. Sjálvandi varð Eli Nolsøe til láts á nevnda valfundi av hes-

um pástandi — tað kundi ikki vera órvisi.

Ein hevði so væntað, at Eli, eftir at hava umhugað seg í 4 ár, varð vorðin gløggar og skilti, at hetta við, hvør bar taskuna fyri hvønn, og hvør gjørdi avrekverkinu var ispunnið av illum tungum, og ein eitt-hvørt avrekverk innan samgongu oftast verður vunnið í samarbeiði og í felag, flokkana, lögtings- og landsstýrismanna millum.

Tað virkar tí láturligt, tá Eli aftur kemur fram við hesum, og ein spyr seg sjálfan: hvat bagir Eli, hvi blivur hann við at skriva um hetta mænið?

Eli sigur viðari, at tað er nógv annað, sum veljarin helst átti at fingið gjøllari frágreitt fyri valið, og skal hetta helst

skiljast sum ein höttan móti lögmanni persónliga. Men hertil er at siga, at tað kanska var tí, Eli ikki segði veljarum sínum alt, at hann ikki varð lögtingsvaldur á seinasta vali? Ella eru tað skitin persónlig álop, sum Eli ætlar lögmanni?

Best man vera fyri Eli Nolsøe og allar partar at royndir vera sakligur, sjálvt um val er í hond. Við tápuligum illsinisgilepsum og persónligum brikli vinnur eingin — heldur ikki Eli Nolsøe — sær sjálvum ella flokki sínum varandi sømdir. Hetta skulu vera mini vinarráð til Eli, sum eg persónliga — hóast eg als ikki eri sambandsmaður — egin sá valdan inn á ting fram um fleiri aðrar framstandandi sambandsmenn.

Javnaðarmaður

BINGO
i
sosialinum